

Germanes
Hospitalàries
HOSPITAL SANT RAFAEL

La Unió
Associació d'Entitats
Sanitàries i Socials

PREMIS UNIÓ A LA INNOVACIÓ EN GESTIÓ VI Edició 2015

INSTITUCIÓ:

Hospital Sant Rafael. Barcelona. Germanes Hospitalàries del Sagrat Cor de Jesús

Gerent: Jesús Ezquerro

Adreça: Passeig Vall d'Hebron, 107, 08035, Barcelona

Telèfon: 93 254 11 01

e-mail: tgarrido@hsrafael.es

Modalitat a la que es presenta: Innovació en eficiència i sostenibilitat

TÍTOL:

Implantació del projecte Essencial a l'Hospital Sant Rafael

PERSONES REFERENTS:

Anna Carol Pérez Segarra. Directora Mèdica. aperez@hsrafael.es

ABSTRACT:

L'Hospital Sant Rafael, implicat en el compromís estratègic per a la realització d'una activitat clínica que aporti valor, fomenta la informació i integració de les recomanacions del Projecte Essencial -una iniciativa de l'Agència de Qualitat i Avaluació Sanitàries de Catalunya (AQuAS) per millorar la qualitat de l'assistència- a la pràctica clínica diària dels seus professionals. L'objectiu de l'Hospital és oferir una millor atenció sanitària i incrementar la seva eficiència i sostenibilitat.

Durant dos anys s'ha dut a terme una campanya de comunicació interna per difondre mensualment les recomanacions de l'Essencial entre els serveis assistencials del Centre. A banda de la implicació dels professionals, també s'ha buscat la col·laboració dels usuaris, a partir d'oferir-los consells que afavoreixin la correcta implantació de les recomanacions.

Després d'avaluar quantitativament els resultats de la incorporació de les diferents recomanacions observem una reducció considerable del nombre de radiografies de tòrax, una millora en la prescripció d'inhibidors de la bomba de protons i una disminució de les bacteriúries asimptomàtiques tractades, amb el conseqüent estalvi econòmic i increment de la qualitat de l'atenció prestada.

Germanes
Hospitalàries
HOSPITAL SANT RAFAEL

La Unió
Associació d'Entitats
Sanitàries i Socials

RELAT:

Per què ens vam plantejar aquesta iniciativa?

En l'elaboració del Pla Estratègic 2014-2016 de l'Hospital Sant Rafael, realitzat a través d'un procés participatiu, es va identificar com un dels [objectius estratègics](#) el de treballar per crear mecanismes que incorporin una pràctica clínica de més valor. És el fenomen conegut com a [Right Care](#), que s'ha desenvolupat intensament els últims anys i que consisteix a centrar l'actuació assistencial en les necessitats reals dels pacients.

Les iniciatives per advertir de les pràctiques clíniques que no aporten valor o que n'aporten poc són un producte avançat de la medicina basada en l'evidència. A Catalunya, el març de 2013, va sorgir l'experiència del [projecte Essencial](#) de l'Agència de Qualitat i Avaluació Sanitàries de Catalunya (AQuAS).

Conscients que era un projecte pioner i la primera iniciativa a Catalunya creada amb l'objectiu d'identificar i fer recomanacions, a fi d'evitar pràctiques clíniques de poc valor, així com promoure una revisió constant de les actuacions assistencials, ens vam decidir a fer una campanya de comunicació interna per difondre les recomanacions de l'Essencial als serveis assistencials del Centre.

El nostre objectiu era que els professionals incorporessin les recomanacions a la seva pràctica clínica i oferir, d'aquesta manera, una millor atenció sanitària i incrementar l'eficiència i sostenibilitat de l'Hospital.

Què tractàvem de resoldre?

Buscàvem incorporar a l'activitat clínica la revisió de determinades actuacions, a la llum de les recomanacions d'experts, per comprovar el seu seguiment o la reflexió i revisió per canviar aquelles pràctiques que no aportaven valor.

Amb la difusió de les recomanacions de l'Essencial a nivell intern volíem acostar els professionals del Centre a la cultura *Right Care*, a partir de la implementació de pràctiques cost-efectives, així com vincular els usuaris de l'Hospital al projecte, a través d'oferir-los consells que afavorissin la correcta implantació de les recomanacions.

En definitiva, buscàvem incrementar l'eficiència de l'Hospital a partir d'evitar pràctiques que no aporten benefici per a la salut.

Quina innovació significa per a nosaltres?

Per a nosaltres significa una aposta clara per la incorporació del *Right Care* a la cultura professional de l'organització, amb l'objectiu d'evitar la sobreactuació i la despesa innecessària.

Amb l'adopció de les recomanacions de l'Essencial per part dels professionals de l'hospital corroborem que aquests són el principal motor de canvi del funcionament de l'organització.

L'impacte quantitatiu que ha tingut la incorporació d'algunes d'aquestes recomanacions representa un estalvi de recursos i una millora en la qualitat de l'atenció.

Com ha estat el seu procés de desenvolupament?

Elaboració del Pla de Comunicació

El novembre de 2012 es va realitzar un [pla de comunicació](#) on s'assenyalaven els públics a qui s'adreçaria la difusió del projecte Essencial (professionals i usuaris) i els canals de comunicació interna per desenvolupar-lo (correu electrònic, taulers d'anuncis i intranet). Es va acordar que, en una primera fase, es duria a terme la difusió de les recomanacions als professionals i, posteriorment, als usuaris.

Accions de Comunicació interna i externa

Així, des del mes de novembre de 2013 fins al juliol de 2015 es van anar [seleccionant i segmentant les recomanacions de l'Essencial](#) segons els serveis que ofereix el Centre, i difonent-les de manera gradual. La metodologia que se seguia per a la difusió mensual de les recomanacions era la següent:

- Enviament a principis de mes de recomanacions (1 recomanació per servei i per mes) als professionals dels serveis des de Direcció Mèdica a través d'un [e-mail personalitzat](#).
- Elaboració de [cartells per als taulers d'anuncis](#) dels diferents serveis amb la recomanació del mes.
- [Difusió a la Intranet](#) de les recomanacions enviades a tots els serveis durant el mes.
- Enviament per correu electrònic de recordatoris de les recomanacions als diferents serveis.

Paral·lelament a la difusió de les recomanacions, es van elaborar notícies que es van incloure al web de l'Hospital [on s'explicava l'inici](#) i [evolució del projecte](#), les quals també es van incloure a la Intranet, i un bàner que enllaçava amb aquests continguts.

Autoavaluació dels professionals

Després d'un any des de l'inici de la campanya de difusió, la Direcció de l'Hospital va demanar als diferents serveis que [realitzessin una autoavaluació](#) en relació amb el posicionament i seguiment de l'aplicació de les recomanacions rebudes. És a dir, se'ls va preguntar si aquestes recomanacions estaven o no incorporades en la seva activitat i en quin grau ho estaven, si havien suposat una revisió de les seves

Germanes
Hospitalàries
HOSPITAL SANT RAFAEL

actuacions, un debat o una reflexió interna en els serveis o qualsevol altre aspecte a considerar.

El juliol de 2015 es va elaborar un [qüestionari que es va distribuir](#) entre els diferents serveis, a fi de conèixer la seva valoració de les recomanacions que se'ls havia fet arribar durant aquests gairebé dos anys i poder fer un seguiment de la seva implementació.

Avaluació dels resultats en eficiència

Finalment, es va dur a terme una avaluació quantitativa d'algunes de les recomanacions, sobretot d'aquelles que, arran de les valoracions dels professionals, es considerava que podien tenir un major impacte.

Implicació de l'usuari

També es va creure necessari per a la correcta implantació del projecte que els usuaris entenguessin l'objectiu de la incitava -deixar de fer actuacions que no comportaven beneficis per a la seva salut- i que no percebessin aquestes actuacions com a mesures d'estalvi econòmic.

Per a aquest fi, el mes d'abril de 2015 es van elaborar uns [pòsters informatius](#), on s'oferien diferents consells per als pacients i les seves famílies, com el fet de confiar en el seu metge o no fer cas de les opinions de coneguts o persones que escriuen a Internet, entre d'altres. Aquests pòsters es van penjar a les sales d'espera i a altres ubicacions de l'Hospital.

Amb quines dificultats i oportunitats ens hem trobat en el camí?

Algunes de les oportunitats que hem detectat durant el projecte han estat la implicació dels professionals, el debat i diàleg clínic als serveis, l'aplicació d'una rutina de recepció-reflexió-aplicació/no aplicació si ja es feia de les recomanacions a les dinàmiques de treball. També s'ha corroborat la credibilitat de l'acció directiva en el marc de la difusió de les recomanacions i de tots els missatges relacionats amb la implicació amb el projecte Essencial.

Entre les dificultats destaquen els problemes per a l'avaluació quantitativa d'algunes recomanacions, ja que s'observa una tendència però no un canvi significatiu, i que moltes de les recomanacions de l'Essencial són de l'àmbit de l'atenció primària.

Quins elements volem destacar de la gestió del canvi que ha suposat?

La incorporació a la pràctica clínica dels professionals de l'Hospital de les recomanacions del projecte Essencial suposa un avenç en gestió, basat en evitar el sobrediagnòstic i el sobretractament.

La difusió de les recomanacions de l'Essencial a l'Hospital també ha permès emfatitzar el lideratge clínic en la implementació de les recomanacions.

D'altra banda, de l'enquesta enviada als diferents serveis el juliol de 2015, extraïem que el projecte ha estat valorat molt positivament pels professionals, el 94% dels quals considera que l'Essencial pot contribuir a mitjà-llarg termini a millorar l'eficiència i efectivitat clínica de l'Hospital.

Així mateix, cal remarcar la major conscienciació de tots els professionals en la utilització de pràctiques eficients que beneficien tant l'Hospital com l'usuari i la forta implicació en el projecte d'alguns serveis entre els que destaquen Farmàcia i Anestesiologia, així com la participació de la Comissió d'Infeccions.

*Quins resultats hem obtingut?
A través de quins indicadors mesurem l'impacte de la innovació?*

A fi de realitzar una avaluació quantitativa del projecte, es van escollir les següents 3 recomanacions de l'Essencial, que els professionals van començar a aplicar de manera sistemàtica arran de la difusió de les recomanacions a nivell intern:

- En persones asimptomàtiques, la realització rutinària d'una radiografia de tòrax preoperatòria no aporta valor al maneig del malalt.
- En malalts polimedicats o majors de 65 anys que no rebin tractament amb antiinflamatoris no esteroïdals, la prescripció d'inhibidors de la bomba de protons per a la prevenció de la patologia ulcerosa no aporta valor afegit.
- La bacteriúria asimptomàtica no s'ha de tractar sistemàticament amb antibiòtics, excepte en dones embarassades i altres casos molt concrets.

Destacar que en els resultats del qüestionari d'avaluació que es va enviar als serveis el novembre de 2014 ja es va observar un canvi objectiu en les dues primeres recomanacions.

L'impacte del projecte el mesurem a través dels següents indicadors:

- Radiografies de tòrax preoperatòries
- Inhibidors de la Bomba de Protons
- Tractament antibiòtic en cas de bacteriúria asimptomàtica

El primer indicador mesurat és el que mostra els resultats més rellevants, en els altres dos el canvi no és tan significatiu, però marca una tendència.

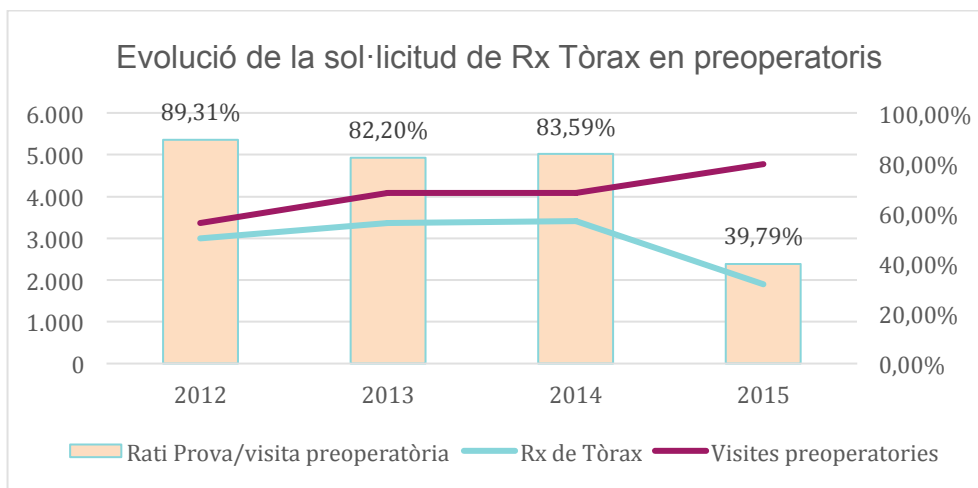
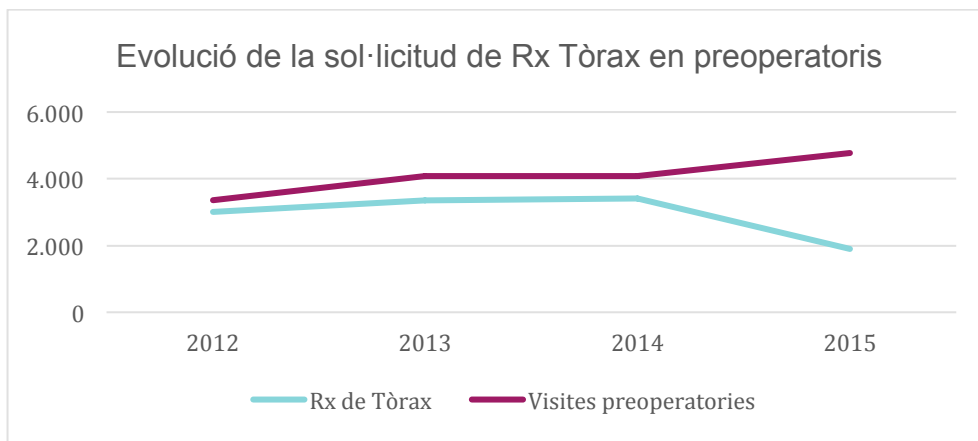
Radiografies de tòrax preoperatòries

Dins del procés quirúrgic i seguint la recomanació del projecte Essencial, el servei d'Anestesiologia de l'Hospital va redefinir nous perfils de proves preoperatòries en base a un model més racional en la relació cost-benefici.

En aquest sentit, es van identificar 6 protocols de perfils d'anestèsia i es va dissenyar un algoritme per a cada un d'ells en què la radiografia (Rx) de tòrax deixa de ser una prova sol·licitada de forma sistemàtica.

Actuacions (gener-setembre)	2012	2013	2014	2015
Rx de tòrax	2.999	3.361	3.409	1.898
Visites preoperatories	3.358	4.089	4.078	4.770
Rati Prova/visita preoperatoria	89,31%	82,20%	83,59%	39,79%

Els resultats mostren un descens significatiu de les radiografies de tòrax sol·licitades en els preoperatoris. Així, si l'any 2012 en el 89% de les visites preoperatories es demanava Rx de Tòrax, aquest percentatge es redueix al 40% (més de la meitat) el 2015.

Els resultats mostren que s'han deixat de fer 2.158 radiografies en pacients preoperatoris, la qual cosa suposa un estalvi econòmic per a l'Hospital d'entre 15.000 i 18.000 euros.

També s'ha calculat la radiació evitada amb la reducció de radiografies realitzades. En aquest sentit, si la radiació emesa en una radiografia de tòrax és de 0,02 mSv, la radiació total evitada ha estat de 43,16 mSv. Encara que en termes de salut

individual no es pot treure cap conclusió d'aquesta dada, sí que és important seguir els criteris ALARA (*As Low As Reasonably Achievable*), que assenyalen que la radiació ha de ser tan baixa com sigui raonablement possible, com a norma general.

Inhibidors de la Bomba de Protons

Un dels objectius del CatSalut amb relació a Farmàcia és la adequació dels tractaments crònics, incloent la deprescripció quan estigui indicada.

En aquesta línia, el servei de Farmàcia de l'Hospital va organitzar una sessió general en la qual es va tractar l'adequació dels tractaments farmacològics en general i la deprescripció d'estatines i inhibidors de la bomba de protons (IBP) en particular.

Així mateix, una de les recomanacions del projecte Essencial (04-03-2013) feia referència a no utilitzar IBP en malalts polimedicats o majors de 65 anys que no rebin tractament amb antiinflamatoris no esteroïdals.

Per tal d'avaluar el percentatge d'adequació de les pautes amb IBP abans i després de la difusió de la recomanació, des del servei de Farmàcia es van fer 2 talls (abans: novembre 2012 i després: novembre 2013).

Es van considerar que els següents factors de risc sí que justificaven l'ús d'IBP en majors de 65 anys sense tractament amb AINE'S:

- Antecedents d'úlceres o hemorràgia digestiva
- Malaltia per reflux gastroesofàgic
- Helicobacter pylori actiu
- Malaltia de Zollinger Ellison

Els resultats mostren que el percentatge d'adequació abans de la difusió de la recomanació del projecte Essencial és del 22,64%, i després, del 27,66%.

Les dades d'adequació trobades a la bibliografia són lleugerament inferiors a les que hem obtingut nosaltres. Per exemple, a una revisió realitzada pel "Grupo de la Sociedad Española de Farmacia Hospitalaria para el estudio sobre la utilización del omeprazol" es va observar que només el 18,1% dels IBP prescrits per a la prevenció de patologia gàstrica estaven ben indicats.

Així doncs, encara que l'increment detectat en el nostre estudi és poc significatiu, és superior al d'altres estudis i s'observa una millora després de la difusió de la recomanació.

Germanes
Hospitalàries
HOSPITAL SANT RAFAEL

La Unió
Associació d'Entitats
Sanitàries i Socials

Tractament antibiòtic en bacteriúria asimptomàtica

A l'Hospital, recollim les infeccions nosocomials a través de la incidència que es determina de forma anual, al marge dels talls de prevalença dels centres que participem en el [programa VINCat](#). En aquest sentit, detectem les infeccions nosocomials a través dels cultius que es demanen als pacients, de la comunicació dels professionals i dels informes d'alta hospitalària.

El 2012 el tipus d'infecció més rellevant va ser la urinària amb un 34,04% de les infeccions nosocomials. El 2013 van augmentar fins a un 37%. A banda de la formació i adopció de mesures per reduir aquestes infeccions, des de la Comissió d'Infeccions del Centre es va voler comprovar si el tractament de les ITU nosocomials en pacients de medicina interna sondats s'ajustava al protocol. Els resultats, després de revisions exhaustives de les històries clíniques, van ser que el 55% de les ITU nosocomials s'ajustaven al protocol pel que fa al tractament.

Tanmateix, es va observar que hi havia bacteriúries asimptomàtiques que també s'estaven tractant. Així, aprofitant que el projecte Essencial, el maig de 2014, va llençar la recomanació sobre el fet de no tractar sistemàticament amb antibiòtics les bacteriúries asimptomàtiques vam decidir donar impuls a aquesta recomanació fent-ne difusió entre els professionals.

L'Essencial recomana no tractar les bacteriúries asimptomàtiques a la població en general, excepte a dones embarassades, pacients que s'han de sotmetre a cirurgia prostàtica o manipulació urinària amb risc de sagnat de la mucosa, nens amb reflux vesicouretral moderat-sever i previ a la cirurgia de maluc o fusió espinal lumbar.

Al nostre hospital, per protocol, també es tracten les bacteriúries asimptomàtiques prèvies a cirurgia de pròtesi de genoll.

Per tal de poder avaluar l'impacte d'aquesta recomanació s'ha dut a terme recerca dels cultius d'orina demanats durant els mesos de març, abril i maig de 2014 i en el mateix període de 2015.

Després de la revisió d'històries obtenim els següents resultats:

	2014	2015
total urologies + >100.000 ufc	74	59
Urologies + amb criteris Essencial	29	16
total bascteriúries asimptomàtiques	18	8
total bacteriúries asimptomàtiques no tractades	10	6
totals bacteriúries asimptomàtiques tractades	8	2
Percentatge de tractades	44,44%	25%

Veiem que s'ha reduït en un 44% el nombre de bacteriúries asimptomàtiques tractades arran de la difusió de la recomanació de l'Essencial.

Malgrat que la mida de la mostra avaluada és petita, per les dificultats que s'exposen a continuació, sí que marca una tendència cap a la millora.

Les dificultats que hem trobat són les següents:

- Un percentatge important dels nostres pacients tenen una edat avançada, són pluripatològics i entre els diagnòstics freqüents es troba la demència. Per tant, resulta complicat poder assegurar la manca de símptomes. Aquest fet ens ha fet descartar possibles bacteriúries asimptomàtiques que no podíem assegurar com a tals.
- Tots els pacients de medicina interna arriben a l'Hospital Sant Rafael derivats d'urgències de l'Hospital Vall d'Hebron, per la qual cosa, alguns d'ells ja han començat antibioteràpia i tenen antecedents recents de pielonefritis, fet que també fa dubtar de si la infecció anterior estava resolta o no.

Per aquests motius, s'han comptabilitzat només les bacteriúries que podem assegurar que són asimptomàtiques.

Què interpretem d'aquests resultats?

Els resultats obtinguts mostren la utilitat de repensar les actuacions que es feien fins al moment, amb un augment de l'eficiència clínica i la millora la seguretat dels pacients, així com la generació de recursos econòmics i materials o tecnològics.

Així mateix, constatem el compromís dels nostres professionals amb la qualitat i modificacions en la seva pràctica clínica.

Hem vist, també, que les eines de comunicació interna de què disposem funcionen adequadament.

Quin aprenentatge fem d'aquesta experiència?

Els resultats obtinguts amb aquesta experiència ens indiquen que les actuacions assistencials basades en el consens d'experts i societats científiques permeten implantar millores pràctiques i més ètiques que eviten la sobreactuació i el malbaratament de recursos.

Els professionals sanitaris valoren positivament les mesures que es prenen relacionades amb una millor qualitat de l'assistència, encara que això comporti un canvi en les seves rutines de treball.

També constata la importància d'implicar els professionals en el canvi de cultura cap a un increment de l'eficiència. En aquest sentit, el foment del discurs de gestió clínica amb els professionals és un objectiu amb el que treballa l'Hospital.

És molt important el *feedback* entre professionals i direcció mèdica per poder implantar de manera satisfactòria projectes com l'Essencial i poder fer la seva avaluació.

Germanes
Hospitalàries
HOSPITAL SANT RAFAEL

La Unió
Associació d'Entitats
Sanitàries i Socials

L'usuari és part implicada, per la qual cosa, cal tenir-lo en compte i fer-lo participi del seu tractament.

Què faríem diferent si haguéssim de començar de nou?

Si haguéssim de començar de nou establiríem indicadors pactats amb els serveis des de l'inici del projecte i en faríem un seguiment.

També donaríem més informació als professionals sobre els efectes d'incorporar les recomanacions de l'Essencial en la seva activitat assistencial i promouríem el debat intern en major grau.

A quins àmbits pensem és reproducible aquesta innovació?

Aquest projecte ja s'ha adreçat a tots els serveis de l'Hospital, és a dir, no s'ha dut a terme una prova pilot en un servei per després ampliar-ho a la resta.

Tanmateix, aquesta innovació podria servir d'exemple a d'altres centres sanitaris. En aquest sentit, el projecte es va presentar al director de l'Agència de Qualitat i Avaluació Sanitàries de Catalunya, el doctor Josep Maria Argimon, qui el va valorar molt positivament i l'experiència es va incloure al web del Departament de Salut, a l'apartat on es fa referència a la [implementació al territori de l'Essencial](#). De fet, és l'única experiència en l'àmbit hospitalari que hi és reflectida.

ANNEX

SER UN HOSPITAL OBERT AL SEU TERRITORI

Repte a què respon:

“Ser un centre que treballa en xarxa amb la resta de dispositius del seu territori de referència, Barcelona Nord.”

Objectiu general

Oferir una cartera de serveis amb un alt nivell de resolució i uns resultats destacats en els indicadors de salut, treballant estretament amb la resta d'actors del territori.

Objectius específics

- **Desenvolupar un model d'hospital més resolutiu.**
 - Revisar la cartera de serveis.
 - Analitzar l'adequació de la cartera de serveis al context actual.
 - Potenciar els serveis d'acord amb el Pla de la Cronicitat.
 - Desenvolupar models alternatius a l'hospitalització.
 - Millorar l'adequació i la capacitat resolutiva del bloc quirúrgic.
 - **Crear mecanismes per implantar una pràctica clínica de més valor.**
- **Desenvolupar models de col·laboració i aliances.**
 - Desenvolupar les oportunitats de col·laboració amb l'Hospital Vall d'Hebron.
 - Desenvolupar un projecte comú d'atenció integral de la salut mental amb l'Hospital Mare de Déu de la Mercè.
 - Elaborar un projecte de modernització tecnològica del servei de Radiologia.
 - Millorar l'accessibilitat i ser la primera opció per a l'Atenció Primària de la zona de referència.
- **Desenvolupar un model de docència de qualitat (centre de formació pre i postgrau).**
- **Potenciar les línies d'investigació i desenvolupament a l'Hospital Sant Rafael.**

Recomanacions Essencial per Serveis Assistencials de l'Hospital Sant Rafael

- ELS PACIENTS AMB PNEUMÒNIA D'ORIGEN COMUNITARI NO HAURIEN D'INGRESSAR A L'HOSPITAL SI PRÈVIAMENT NO S'HA AVALUAT LA GRAVETAT SEGONS ESCALES PRONÒSTIQUES VALIDADES QUE AJUDIN A DECIDIR, D'ACORD AMB LA SITUACIÓ DEL PACIENT, LA IDONEÏTAT DEL NIVELL D'ATENCIÓ (DOMICILI, HOSPITAL, INTENSIVUS) → **Medicina Interna**
- NO ES RECOMANA L'ÚS RUTINARI DE LA COMBINACIÓ D'UN INHIBIDOR DE L'ENZIM CONVERSOR D'ANGIOTENSINA (IECA) I UN ANTAGONISTA DEL RECEPTOR DE L'ANGIOTENSINA II (ARA II) EN PACIENTS AMB INSUFICIÈNCIA CARDÍACA → **Tots**
- L'OTITIS MITJANA AGUDA NO HA DE SER TRACTADA SISTEMÀTICAMENT AMB ANTIBIÒTICS. EN INFANTS MAJORS DE 2 ANYS AMB CLÍNICA LLEU I SENSE FACTORS DE RISC, CAL ADOPTAR INICIALMENT UNA CONDUCTA EXPECTANT → **Pediatria i ORL**
- LA DETERMINACIÓ DEL PSA COM A CRIBRATGE POBLACIONAL DE CÀNCER DE PRÒSTATA NO S'HAURIA DE REALITZAR EN NO APORTAR BENEFICIS EN TERMES DE REDUCCIÓ DE MORTALITAT → **Urologia i Medicina Interna**
- EN MALALTS AMB CEFALEA (MAL DE CAP) I SENSE COMPLICACIONS NI SIMPTOMATOLOGIA NEUROLÒGICA ADDICIONAL, LES PROVES D'IMATGE NO APORTEN VALOR AL MANEIG DEL PACIENT → **Medicina Interna i Radiologia**
- EN DONES MENORS DE 50 ANYS SENSE FACTORS DE RISC ADDICIONALS DE CÀNCER DE MAMA, NO ES RECOMANA EL CRIBRATGE RUTINARI MITJANÇANT MAMOGRAFIA. LA PERIODICITAT DEL PROGRAMA DE CRIBRATGE DE CÀNCER DE MAMA (EN DONES DE 50-69 ANYS) HAURIA DE SER DE DOS ANYS → **Cirurgia General, Ginecologia i Diagnòstic per la Imatge (Radiologia)**
- EN PERSONES ASIMPTOMÀTIQUES, LA REALITZACIÓ RUTINÀRIA D'UNA RADIOGRAFIA DE TÒRAX PREOPERATÒRIA NO APORTA VALOR AL MANEIG DEL MALALT → **Serveis Quirúrgics, Anestesiologia, Infermeria i Radiologia**

- EN PERSONES SENSE SÍMPTOMES, NI COMORBIDITATS, NI RISC CARDIOVASCULAR SIGNIFICATIU, L'ELECTROCARDIOGRAMA I LES PROVES D'IMATGE CARDÍAQUES NO APORTEN INFORMACIÓ RELLEVANT
→ **Medicina Interna i Radiologia**
- PERLLONGAR MÉS ENLLÀ DELS DOTZE MESOS EL TRACTAMENT REHABILITADOR DE LES SEQÜELES DESPRÉS DE PATIR UN ICTUS NO MILLORA EL PROCÉS DE RECUPERACIÓ NEUROLÒGICA I FUNCIONAL → **Medicina Interna, Reumatologia, COT i Rehabilitació**
- EN MALALTS AMB DOLOR LUMBAR (LUMBÀLGIA), DURANT LES PRIMERES SIS SETMANES I EN ABSÈNCIA DE SIGNES D'ALERTA, LES PROVES D'IMATGE NO APORTEN VALOR AL MANEIG CLÍNIC DEL PACIENT
→ **Reumatologia, COT, Rehabilitació i Diagnòstic per la Imatge**
- EN PERSONES SENSE TRACTAMENT FARMACOLÒGIC PER PREVENIR LES FRACTURES PER FRAGILITAT, L'INTERVAL ENTRE LES MESURES DE LA DENSITAT MINERAL ÒSSIA PER AL SEU CONTROL EVOLUTIU ÉS, COM A MÍNIM, DE DOS ANYS → **Reumatologia, COT, Rehabilitació i Diagnòstic per la Imatge**
- EN MALALTS POLIMEDICATS O MAJORS DE 65 ANYS QUE NO REBIN TRACTAMENT AMB ANTIINFLAMATORIS NO ESTEROÏDALS, LA PRESCRIPCIÓ D'INHIBIDORS DE LA BOMBA DE PROTONS PER A LA PREVENCIÓ DE LA PATOLOGIA ULCEROSA NO APORTA VALOR AFEGIT → **Tots**
- EN DONES POSTMENOPÀUSIQUES AMB RISC BAIX DE FRACTURES, EL TRACTAMENT DE LLARGA DURADA AMB BIFOSFONATS SUPOSA UN RISC QUE NO COMPENSA EL BENEFICI → **Ginecologia, Reumatologia, COT, Rehabilitació i Medicina Interna**
- EN ELS PACIENTS AMB ICTUS AGUT I INCONTINÈNCIA URINÀRIA NO S'HAN DE COL·LOCAR CATÈTERS URINARIS DE MANERA RUTINÀRIA → **Medicina Interna, Urologia i Infermeria**
- NO ES RECOMANA LA PRESCRIPCIÓ SISTEMÀTICA D'ESTATINES PER A LA PREVENCIÓ PRIMÀRIA CARDIOVASCULAR EN POBLACIÓ AMB RISC CORONARI BAIX O MODERAT. CAL VALORAR ALTRES FACTORS PER RECLASSIFICAR CLÍNICAMENT EL RISC I IDENTIFICAR-NE ELS CANDIDATS ADIENTS → **Medicina Interna, Reumatologia i Anestesiologia**

- NO S'HAURIA D'INSTAURAR TRACTAMENT ANTIBIÒTIC DE LA FARINGITIS A PEDIATRIA SENSE LA SOSPITA I CONFIRMACIÓ SUBSEGÜENT DE LA SEVA ETIOLOGIA BACTERIANA → **Pediatria i ORL**
- EN PACIENTS AMB MALALTIA CRÒNICA AVANÇADA QUE PRESENTEN DISPNEA, L'OXIGENOTERÀPIA DOMICILIÀRIA NO ESTÀ INDICADA SI EL PACIENT NO TÉ INSUFICIÈNCIA RESPIRATÒRIA → **Medicina Interna**
- LA BACTERIÚRIA ASIMPTOMÀTICA NO S'HA DE TRACTAR SISTEMÀTICAMENT AMB ANTIBIÒTICS, EXCEPTE EN DONES EMBARASSADES I ALTRES CASOS MOLT CONCRETES → **Medicina Interna, Urologia, Cirurgia Ortopèdica i Traumatologia, Ginecologia, Farmàcia Hospitalària i Anàlisis clíniques**
- ESTIMULANTS DE L'ERITROPOESI EN PACIENTS AMB ANÈMIA → **Medicina Interna, Urologia, Anestesiologia, Infermeria i Anàlisis clíniques**
- PROVES D'IMATGE EN LA SINUSITIS EN L'EDAT PEDIÀTRICA → **Radiologia, ORL i Pediatria**
- RADIOGRAFIA DE TÒRAX EN EL DIAGNÒSTIC DE LA BRONQUIOLITIS EN POBLACIÓ PEDIÀTRICA → **Radiologia, Pneumologia i Pediatria (ORL)**
- ANTIDEPRESSIUS PER L'EPISODI DEPRESSIU MAJOR LLEU → **Medicina Interna i Psiquiatria**
- ESTUDI RADIOGRÀFIC DE COLUMNA EN ESCOLIOSI IDIOPÀTICA → **Cirurgia Ortopèdica i Traumatologia, Rehabilitació, Reumatologia i Radiologia**
- TRACTAMENT HORMONAL CONTINU EN PACIENTS AMB CÀNCER DE PRÒSTATA → **Urologia**
- BENZODIAZEPINES PER L'INSOMNI EN GENT GRAN → **Psiquiatria, Medicina Interna i Infermeria**

- RADIOGRAFIA D'ABDOMEN SIMPLE I DOLOR ABDOMINAL AGUT
→ **Cirurgia General, Anestesiologia, Medicina Interna, Radiologia i Coordinador guàrdies**
- ORTESI EN LUMBÀLGIA MECÀNICA INESPECÍFICA → **Rehabilitació, COT i Reumatologia**
- RADIOGRAFIA DE TÒRAX PER AL CONTROL I SEGUIMENT DE LA PNEUMÒNIA ADQUIRIDA EN LA COMUNITAT → **Medicina Interna, Pneumologia, Diagnòstic per la imatge i Guàrdies**
- AINE EN MALALTIA CARDIOVASCULAR, RENAL CRÒNICA O INSUFICIÈNCIA HEPÀTICA → **Medicina Interna, Farmàcia Hospitalària, Rehabilitació, Reumatologia i Cirurgia Ortopèdica i Traumatologia (COT)**
- NO ES RECOMANA UNA RADIOGRAFIA SIMPLE DE FORMA SISTEMÀTICA PER AL DIAGNÒSTIC DE LESIONS TRAUMÀTIQUES AGUDES DE TURMELL-AVANTPEU I GENOLL EN PACIENTS ADULTS, EN ABSÈNCIA D'UN RESULTAT POSITIU EN APLICAR LES REGLES D'OTTAWA → **Cirurgia Ortopèdica i Traumatologia (COT) i Diagnòstic per la imatge**

Germanes
Hospitalàries
HOSPITAL SANT RAFAEL

Recomanació mensual del projecte Essencial per al Servei de Medicina Interna

Benzodiazepines per l'insomni en gent gran

No es recomana la prescripció rutinària de benzodiazepines de semivida llarga a la gent gran per al tractament crònic de l'insomni com a primera opció.

- Podeu veure la recomanació completa fent clic [aquí](#).
- Podeu enviar comentaris/suggeriments a les recomanacions del projecte Essencial a través del [següent formulari](#).

Ajuda'ns. Ajuda't. L'Hospital Sant Rafael promou aquestes recomanacions per evitar pràctiques clíniques de poc valor i contribuir a la sostenibilitat del sistema sanitari.

Incorpora aquesta recomanació en la teva rutina diària i ajuda'ns a facilitar-te la feina.

Germanes
Hospitalàries
HOSPITAL SANT RAFAEL

Dra. Anna Carol Pérez Segarra
Direcció Mèdica
Hospital Sant Rafael
Passeig Vall d'Hebron, 107-117. 08035. BARCELONA
Telf.: 93 254 11 01 Fax: 93 418 84 48

www.hsrafael.com

Recomanació mensual del projecte Essencial per a Farmàcia Hospitalària

AINE EN MALALTIA CARDIOVASCULAR, RENAL CRÒNICA O INSUFICIÈNCIA HEPÀTICA

No es recomana la prescripció rutinària d'antiinflamatoris no esteroïdals (AINE) a pacients amb malaltia cardiovascular, renal crònica o insuficiència hepàtica, perquè suposa un risc que no compensa el benefici.

Per a més informació sobre aquesta recomanació i el projecte Essencial podeu consultar el Canal Salut de la Generalitat de Catalunya.

Ajuda'ns. Ajuda't. L'Hospital Sant Rafael promou aquestes recomanacions per evitar pràctiques clíniques de poc valor. Incorpora aquesta recomanació en la teva rutina diària i ajuda'ns a facilitar-te la feina.

Dra. Anna Carol Pérez
Direactora mèdica

👁️ 📄 ✉️

26
ABRIL

Recomanacions mensuals de l'Essencial a l'Hospital Sant Rafael (ABRIL 2015)

Aquest mes d'abril des de l'Hospital Sant Rafael promovem les següents recomanacions de l'Essencial:

- **Ortesi en lumbàlgia mecànica inespecífica**

No es recomana l'ús rutinari de faixes o suports lumbar com a tractament, prevenció primària o secundària en la lumbàlgia mecànica inespecífica.

- **Radiografia d'abdomen simple i dolor abdominal agut**

En el dolor abdominal agut la radiografia d'abdomen simple no aporta valor afegit al maneig del pacient, excepte si hi ha sospita d'oclusió intestinal, perforació de víscera buida, còlic nefrític per litiasi radioopaca i cossos estranys.

Afegint valor a la pràctica clínica
Essencial

👁️ 📄 ✉️

26
ABRIL

Roses i llibres solidaris: 900 Euros de recaptació que aniran a TOGO!

Us volem agrair a tots/totes els que heu col·laborat i, **especialment a les nostres companyes**, ajudant a la recaptació de fons per **TOGO**, a la població de Dapaong, per a que les Germanes Hospitalàries puguin instaurar una **Unitat de Pediatria Neo-natal**.

Un any més amb roses i llibres solidaris ala Diada de Sant Jordi, s'ha aconseguit recaptar uns **900 euros** que s'enviaran per contribuir en aquest fi.

Gràcies a tots !!

Hermanas
Hospitalarias

HOSPITAL SAN RAFAEL

Afegint valor a la pràctica clínica

Essencial

1914 - 2014
SAN
BENITO
MENNI
CENTENARIO
DE SU MUERTE

SEGUIMENT DEL PROGRAMA ESSENCIAL DEL DEPARTAMENT DE SALUT DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA A L'HOSPITAL SANT RAFAEL

SERVEI CIRURGIA GENERAL

Per a més informació podeu consultar l'enllaç: "[Projecte Essencial](#)"

(Control+click botó dret)

RECOMANACIÓ NOVEMBRE 2013:

“No es recomana l'ús rutinari de la combinació d'un inhibidor de l'enzim conversor d'angiotensina (IECA) i un antagonista del receptor de l'angiotensina II (ARA II) en pacients amb insuficiència cardíaca”.

- Expliqueu les vostres consideracions sobre al grau de compliment inicial i el grau de compliment final:

El servei de cirurgia no és responsable del maneig dels pacients amb insuficiència cardíaca.

RECOMANACIÓ DESEMBRE 2013:

“En dones menors de 50 anys sense factors de risc addicionals de càncer de mama, no es recomana el cribratge rutinari mitjançant mamografia. La periodicitat del programa de cribratge de càncer de mama (en dones de 50-69 anys) hauria de ser de dos anys”.

- Expliqueu les vostres consideracions sobre al grau de compliment inicial i el grau de compliment final:

Al nostre servei no fem cribratge de neo de mama, només es controlen les pacients que ja han sofert una neo de mama.

RECOMANACIÓ GENER 2014:

“En persones asimptomàtiques, la realització rutinària d'una radiografia de tòrax preoperatòria no aporta valor al maneig del malalt”.

- Expliqueu les vostres consideracions sobre al grau de compliment inicial i el grau de compliment final:

S'han revisat els protocols d'anestèsia i ja no es demana la radiografia de tòrax preoperatòria de manera rutinària, només en casos indicats.

RECOMANACIÓ FEBRER 2014:

“En malalts polimedicats o majors de 65 anys que no rebin tractament amb antiinflamatoris no esteroïdals, la prescripció d’inhibidors de la bomba de protons per a la prevenció de la patologia ulcerosa no aporta valor afegit”.

- Expliqueu les vostres consideracions sobre al grau de compliment inicial i el grau de compliment final:

Hem deixat de pautar de manera sistemàtica els inhibidors de la bomba de protons en el postoperatori i només ho fem en cas de tractament amb antiinflamatoris.

El projecte Essencial

Com ja sabeu, el novembre de 2013 es va iniciar la difusió de les recomanacions del [projecte Essencial](#) del Departament de Salut als serveis assistencials de l'**Hospital Sant Rafael** amb l'objectiu de promoure la seva incorporació en la pràctica clínica diària dels professionals –en el cas que no ho estiguessin-, a fi d'incrementar l'eficiència del Centre.

Aquesta difusió es duu a terme mensualment des de llavors a través dels diferents canals de comunicació interna de què es disposa: correu electrònic, tauler d'anuncis i intranet.

El qüestionari que es presenta a continuació té la finalitat de conèixer la teva valoració de les recomanacions que s'han fet arribar servei de **Cirurgia Vasculat**:

1. Coneixies l'Essencial abans que l'Hospital en fes difusió?

2. Per a cada recomanació, escull la resposta que millor defineixi la utilitat que tingui per a tu

Útil, però ja l'aplicava en la meua pràctica diària abans que l'Essencial la difongués	Útil, he començat a aplicar-la	Útil, però no és d'aplicació en la meua pràctica clínica	No la considero útil
--	--------------------------------	--	----------------------

No es recomana l'ús rutinari de la combinació d'un inhibidor de l'enzim conversor d'angiotensina (IECA) i un antagonista del receptor de l'angiotensina II (ARA II) en pacients amb insuficiència cardíaca

En persones asimptomàtiques, la realització rutinària d'una radiografia de tòrax preoperatòria no aporta valor al maneig del malalt

L'Hospital Sant Rafael, amb l'Essencial

L'Essencial és una iniciativa del Departament de Salut de la Generalitat de Catalunya que identifica pràctiques clíniques de poc valor i promou recomanacions per tal d'evitar-ne la realització. Aquestes recomanacions són consensuades i avalades per les societats científiques, els professionals sanitaris, els pacients i l'Agència de Qualitat i Avaluació Sanitàries de Catalunya (AQuAS).

A l'Hospital Sant Rafael hem incorporat les recomanacions del projecte Essencial en la pràctica clínica diària, amb l'objectiu de millorar l'atenció als nostres pacients i, alhora, convertir-nos en un centre més eficient i més sostenible. Per això, li demanem la seva col·laboració, seguint els següents consells:

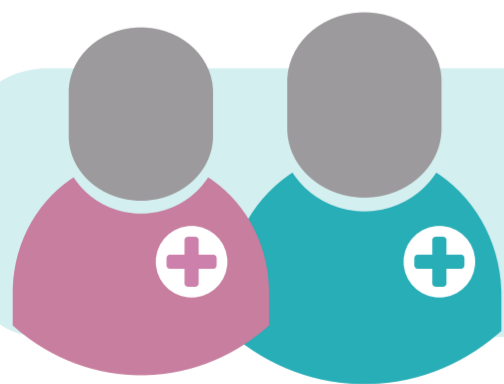
Confii en el seu metge. Tots els professionals de l'Hospital Sant Rafael compten amb la formació i la preparació necessària per atendre'l adequadament i tenen com a principal objectiu vetllar per la seva salut.

Si no se li realitza o prescriu una prova diagnòstica –radiografia, anàlisi de sang, ressonància, etc.- és perquè el seu metge considera que no serà útil. Fer proves innecessàries li farà perdre el temps i, a més, suposa malbaratar recursos públics.

Igualment, si no se li subministra o prescriu un fàrmac és perquè no està indicat en el seu cas. Recordi que és molt important fer un ús racional dels medicaments per evitar efectes adversos en la seva salut.

Cada persona és única i, per tant, el diagnòstic i tractament per a cada pacient també ho és. Els consells i opinions de coneguts o persones que escriuen a Internet probablement no són vàlides per a vostè.

Per a la seva salut, només confii en les recomanacions de professionals sanitaris qualificats.